

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (BEST Practice : BP)

American Productivity and Quality Center ได้ให้คำจำกัดความ Best Practice ไว้ว่า คือ การปฏิบัติทั้งหลายที่สามารถก่อให้เกิดผลที่เป็นเลิศ ทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จ ก้าวสู่ความเป็นเลิศ

วงการศึกษากล่าวว่า (Best Practices : BP) หมายถึง วิธีการทำงานใหม่ๆที่สถานศึกษาเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ตอบสนองความคาดหวังของชุมชน นักเรียน ผู้ปกครอง อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาพัฒนาคุณภาพจนประสบความสำเร็จ และก้าวสู่ความเป็นเลิศ

แนวทางการพิจารณาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ

วิธีปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา มีแนวในการพิจารณา 6 ประเด็น ดังนี้

1. วิธีปฏิบัตินั้น ดำเนินการได้บรรลุผล สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้เรียน ชุมชน ผู้ปกครอง หรือเป็นแนวปฏิบัติที่สร้างความพึงพอใจให้สถานศึกษาหรือไม่
2. วิธีปฏิบัตินั้น ผ่านกระบวนการนำไปใช้อย่างเป็นวงจรถนเห็นผลชัดเจน ทำให้เกิดคุณภาพสูงอย่างต่อเนื่อง หรือวิธีปฏิบัติมีกระบวนการ PDCA จนเห็นแนวโน้มของตัวชี้วัดความสำเร็จที่ดีขึ้น
3. เล่าถึงวิธีปฏิบัติที่ว่า “ทำอะไร (what) ทำอย่างไร(how) และทำไมจึงทำหรือทำไม (why)
4. ผลลัพธ์จากการปฏิบัตินั้นเป็นไปตามองค์ประกอบและข้อกำหนดหรือไม่
5. วิธีปฏิบัตินั้นสามารถระบุได้ว่า เกิดจากปัจจัยสำคัญที่ชัดเจน และปัจจัยนั้นก่อให้เกิดการปฏิบัติที่ต่อเนื่องชัดเจน
6. วิธีปฏิบัตินั้นใช้กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เช่นการเล่าเรื่อง (Storytelling) ในการถอดบทเรียน

องค์ประกอบของการเขียนวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices : BP)

วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practices : BP) จะมีประโยชน์ก็ต่อเมื่อถูกเผยแพร่ให้เกิดการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือผู้เกี่ยวข้องอื่นๆ ซึ่งมีองค์ประกอบในการเขียนดังนี้

1. ความเป็นมา เป็นการเขียนเพื่อสะท้อนสิ่งที่เป็นความคาดหวังของนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียน และเพื่อให้ทราบบริบททั่วไปของโรงเรียน
2. การพัฒนาระบบคุณภาพของสถานศึกษา หรือ การจัดการเรียนรู้ ต้องสะท้อนให้เห็นต่อการพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนว่า ดำเนินการอย่างไร และเชื่อมโยงความคาดหวังของนักเรียน ชุมชน ผู้ปกครองอย่างไร

3. วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เป็นการเสนอวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ อาจได้มาจากกิจกรรมเรื่องเล่าเรา
พลังในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้มีอะไรบ้าง และอธิบายว่า คืออะไร ทำอย่างไร และ
ทำไม
4. ผลการดำเนินการ เป็นการอธิบายว่าผลที่เกิดขึ้นจากวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ส่งผลดีต่อการ
จัดการศึกษาในโรงเรียนอย่างไร
5. ปัจจัยความสำเร็จ เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ว่า วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ เกิดขึ้นได้
เพราะอะไร มีอะไรเป็นปัจจัยในระบบที่ทำให้วิธีปฏิบัติเหล่านี้ดำรงอยู่ได้ ดำรงอยู่ใน
ระยะยาว
6. บทเรียนที่ได้รับ สะท้อนให้เห็นว่าเราจัดการศึกษาอย่างไร อะไรเป็นเคล็ดลับที่ทำให้การ
ดำเนินการนี้ประสบผลสำเร็จ รวมทั้งมีข้อพึงระวังอย่างไร

.....